

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.e.remissvar@regeringskansliet.se

kopia: johan.malinen@regeringskansliet.se

Remiss av promemorian *Genomförande av bestämmelser i förnybartdirektivet om tillståndsförfaranden för förnybar energi*

Er beteckning: KN2025/00895

Sammanfattning

Länsstyrelsen har i huvudsak inget att erinra mot förslagen i promemorian.

Länsstyrelsens synpunkter

Allmänt

Syftet med genomförande av förnybartdirektivet med det övergripande målet att påskynda utbyggnaden av förnybar energi är väsentligt också för Gotlands län utifrån aspekter som klimatomställning, ett robust och resilient energisystem samt för näringslivet. Länsstyrelsen ser i huvudsak positivt på förslagen i promemorian.

Kap 7, tidsfrister

Länsstyrelsen har i huvudsak inget att erinra när det gäller promemorians förslag till tidsfrister för handläggning av ärenden som rör förnybar energi (jfr kap 7). Det är också rimligt att handläggningstider följs upp. Förslaget att meddelanden ska utgå om när samrådsunderlag respektive ansökan är komplett medför viss ytterligare administration av varje ärende.

Kap 8, den specifika miljöbedömningen

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om samordning mellan parallella prövningar enligt olika lagstiftningar genom att endast en miljöbedömningsprocess genomförs för samma verksamhet/åtgärd. Detta förutsätter dock att miljökonsekvensbeskrivningen innefattar all planerad verksamhet och miljöpåverkan som senare ska provas i de senare processerna.

Länsstyrelsen bedömer vidare att de förtydliganden om vad ett *samrådsunderlag* bör innehålla troligen underlättar och innebär en snabbare samrådsfas.

Kap 10, artskydd och verksamheter/åtgärder för förnybar energi

Enligt förslaget ska orden "väsentligt allmänintresse" i 7 kap. 29 § miljöbalken ersättas av orden "ett allt överskuggande allmänintresse". Vid prövning av en ansökan om tillstånd enligt 7 kap. 29 § miljöbalken för att bedriva verksamhet i ett särskilt skyddat område ska en verksamhet eller åtgärd för förnybar energi presumeras genomföras av skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse. Presumtionen ska kunna motbevisas om verksamheten eller åtgärden har en betydande miljöpåverkan.

"29 c § Vid tillämpningen av 29 § ska en verksamhet eller åtgärd för förnybar energi anses genomföras av orsaker som har ett allt överskuggande allmänintresse, utom i de fall det kan antas att verksamheten eller åtgärden har en *betydande negativ miljöpåverkan* på det berörda området.

Uttrycket verksamhet eller åtgärd för förnybar energi har samma innebörd som i lagen (2025:xxx) med bemyndiganden att meddela föreskrifter om ärenden som gäller förnybar energi."

Länsstyrelsen är tveksam till vilken ändring bytet från "väsentligt allmänintresse" till "allt överskuggande allmänintresse" innebär i sak.

Förslaget är i någon mån motsägelsefullt och kan bli svårtolkat eftersom den prövande myndigheten redan genom att tillämpa 29 § har konstaterat att verksamheten innebär att betydande negativ miljöpåverkan uppstår. 29 § tillämpas när det finns skäl att utreda om tillstånd kan lämnas trots att sådan påverkan uppstår enligt 28 a §.

Länsstyrelsen konstaterar samtidigt att ändringen är i linje med de aktuella direktiven. Av denna orsak är det svårt att ha några egentliga invändningar. Länsstyrelsen noterar också att övriga förutsättningar enligt bestämmelserna som tidigare måste vara uppfyllda och att presumtionen kan brytas om det går att påvisa när det finns tydliga bevis på motstående intressen av viss tyngd.

Avseende den geografiska aspekten (s. 141) diskuteras att bedriva verksamhet "i ett särskilt skyddat område". Länsstyrelsen vill erinra om att det inte är av betydelse för bedömningen exakt *var* verksamheten bedrivs, utan den effekt och miljöpåverkan verksamheten har på det skyddade området, dvs även om den bedrivs utanför detta område.

Kap. 16.5, kostnader för Länsstyrelsen

Enligt promemorian kommer konsekvenserna för länsstyrelserna vara beroende av inflödet av ärenden som avser förnybar energiproduktion samt eventuella uppdrag från Regeringskansliet att bereda ärenden som avser havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen. De skärpta tidsfristerna medför att sådana ärenden behöver prioriteras högre än andra och vid stor ärendetillströmning kräva större resurser. Extra resurser kan därför behöva tillföras länsstyrelserna.

Kap 16.6, konsekvenser för miljön

Direktivet innebär sänkt ambitionsnivå för artskyddet och vattenkvaliteten när de ställs mot utbyggnad av förnybar energiproduktion. Effekterna av ändrade regler är svåra att bedöma, jfr ovan. Länsstyrelsen konstaterar att ändringarna följer av de aktuella direktiven och därför svåra att invända mot samt att Sverige är skyldiga att implementera direktiven i svensk lag.

Ärendet

Klimat- och näringslivsdepartementet har remitterat en promemoria om genomförande av bestämmelser i förnybartdirektivet om tillståndsförfaranden för förnybar energi. I promemorian lämnas författningsförslag som genomför bestämmelserna om tillståndsförfaranden i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413 av den 18 oktober 2023 om ändring av direktiv (EU) 2018/2001, förordning (EU) 2018/1999 och direktiv 98/70/EG vad gäller främjande av energi från förnybara energikällor. Förslagen innebär bland annat att det införs tidsfrister för handläggningen av ärenden som rör förnybar energi. Nya bestämmelser föreslås som innebär att en verksamhet eller åtgärd för förnybar energi ska ges en större tyngd vid den bedömning som ska göras enligt 7 kap. miljöbalken av om en verksamhet eller åtgärd genomförs av orsaker som har ett allt överskuggande allmänintresse. Det föreslås även nya bestämmelser flera lagar som innebär att en specifik miljöbedömning bara ska behöva göras en gång för en verksamhet eller åtgärd för förnybar energi som prövas enligt flera lagrum. Vidare föreslås bestämmelser som syftar till att förbättra det underlag som tas fram inför ett avgränsningssamråd.

De som medverkat i yttrandet

Detta yttrande avges av länsrådet Jesper Andersson med miljöprövnings- samordnare Lena Kulander som föredragande. I yttrandet har också kust- och havshandläggare Elida Lundgren deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.